

Sânzienele în județul Olt

În județul Olt, despre obiceiurile de *Sânziene*, sau *Drăgaică* așa cum i se mai spune, se mai găsesc informații doar în memoria femeilor mai în vârstă, cele care, la timpul lor, au practicat aceste obiceiuri și ritualuri specifice, fie cele premergătoare zilei de Sânziene (Noaptea de Sânziene când, în credința populară se deschid cerurile și lumea de dincolo poate intra în contact cu lumea pământeană), fie cele din ziua respectivă. Obiceiurile de Sânziene s-au practicat cu precădere în sudul județului Olt, în zona fostului județ Romanați, o zonă etnofolclorică cunoscută pentru că a păstrat obiceiurile și meșteșugurile tradiționale.

Având data fixă, 24 iunie, sărbătoarea de Sânziene se suprapune cu Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul și este una dedicată iubirii, renașterii, fertilității și protecției, așa cum de altfel sunt mai toate sărbătorile primăverii. În imaginația oamenilor de la țară, Sânzienele erau zâne bune, închipuite ca niște fete frumoase, vesele și făcătoare de bine, zâne care locuiau pe câmpii. Nu întâmplător în perioada sărbătorii de Sânziene unele plante capătă puteri vindecătoare și se pot culege doar atunci, pentru a fi folosite drept plante de leac.

Astăzi, obiceiurile legate de această zi, în județul Olt, au trecut în fondul pasiv. Centrul Județean de Cultură și Artă Olt încearcă să

readucă practicile și ritualurile acestei zile în memoria colectivă a locuitorilor zonei în care obiceiurile se practicau (Cezieni - satul Corlătești; Vădăstrița) prin reconstituirea acestora, împreună cu femeile mai în vârstă,

practicante ale obiceiurilor, prin atragerea tinerelor satelor care să preia aceste informații și să le ducă mai departe prin ele și, mai departe, prin fiicele lor.

Sărbătoarea de Sânziene este și o sărbătoare a speranței și credinței. Astfel, în noaptea ce precede ziua de Sânziene se spune că fetele își pot afla ursitul, iar în ziua de Sânziene pot afla dacă se vor căsători în anul respectiv sau nu.

„În ziua de Sânziene, dis de dimineață, fetele plecau pe câmpurile pe care creștea floarea de Sânziană, însoțite de bătrâne care știau rostul facerii coronițelor, dar și al plantelor de leac ce se puteau culege în această zi. Se împleteau coronițe care aveau, pe lângă floarea de Sânziană și alte flori ale câmpului, și câteva spice de grâu. Coronițele erau duse apoi acasă și erau aruncate peste casă pentru ca fata care o arunca să afle dacă se mărită. Astfel, coronița care reușea să treacă de coama casei reprezenta posibilitatea ca fata să se mărite în anul respectiv. Coronița care rămânea pe casă sau nu reușea nici măcar să ajungă pe casă, arăta că fata respectivă nu se va mărita”. (Vădăstrița, informator Melania Velica)

La Corlătești (comuna Cezieni), fetele bune de măritat (care aveau vârsta necesară) plecau pe câmpurile pe care creștea floarea de Sânziană, însoțite de femei mai în vârstă

care cunoșteau atât ritualul, cât și plantele de leac ce se puteau culege în acea zi. Femeile puteau fi din familiile fetelor sau nu. Acestea le învățau pe fete cum să culegă florile și cum să împletească cununile cu care veneau acasă.

„Se făcea câte o coroană de către fiecare fată. Fetele trebuia să fie curate, neprihănite, sau femei văduve, curate, care nu umblau cu bărbați. Erau coroane mari, nu din cele de pus pe cap, ci folosite spre a se trece prin ele copiii care erau bolnavi sau fetele bune de măritat. Dacă fata nu găsea flori suficiente pentru a-și împleti coroana, puneă florile mai rare să iasă cât mai mare, să se poată trece prin ea. După ce se treceau prin ea cei care trebuiau trecuți, coroana se păstra de la un an la altul, într-un loc curat, ca să nu fie spurcată (de obicei la grindă) pentru a apăra casa de duhurile rele. Ori de câte ori era nevoie, din coroana respectivă se luau flori și se aprindeau, iar fumul era folosit la afumarea rituală a copiilor care sufereau de sperietură și plângeau, când aveau vreo boală sau pentru a avea noroc (în special fetele de măritat). După ce se făcea coroana cea nouă din flori de Sânziană, cea veche era folosită integral la afumarea rituală a gospodăriei, a păsărilor, a animalelor, a casei și a oamenilor din casă, pentru a fi feriți de duhurile rele.” (Cezieni, sat Corlătești, informator Alexandrina Olguța Filip)

**Text și foto:
Valeru CIUREA**

